

”Från potatis till skälig levnadsnivå”

Sociala Missionen

Elaine Lindblom, verksamhetschef
Catharina Lind, socialrättslig rådgivare
Lotta Rapacioli, barnrättsjurist

Sociala Missionens historia

Potatisupproret 1917

Från akut nödhjälp till skälig levnadsnivå - ett förändrat arbetssätt

Sociala Missionens verksamheter och hjälp har sett olika ut sedan starten 1917.

Under åren har Sociala Missionen bl.a. arrangerat julfester, fattigbjudningar och läger, drivit skola, ungdomshem, natthärbärge, second hand-butiker och mycket mer.

Samtidigt har vi kunnat hålla och stå kvar i vår grundsyn: att ge stöd åt människor när de inte får tillräcklig hjälp av samhället.

När startade den socialrättsliga rådgivningen?

- 1930-talet: socialpolitikens stora inträde, stort engagemang
- Citat från 1940 års stadgar: *Söka förebygga och lindra nöd. Att genom råd och vägledning bispringa den som befinner sig i trångmål.*
- 1977: Sociala Missionens personalgrupp omprövar sitt arbete. Ställer frågor kring hjälpverksamhetens målsättning och efterfrågar långsiktig förändring för de stödsökande.
- På 1980-talet såg man ett ökat behov av kunskap inom migrationsrättsliga frågor vilket var början till ett förändrat arbetssätt.
- På 1990-talet kom juridiken att användas mer som ett verktyg i den sociala rådgivningen och grunden läggs för Sociala Missionens rättighetsarbete.

Hur arbetar vi i den socialrättsliga rådgivningen?

- Ett rättighetsbaserat arbetssätt, icke-mottagare
- Värdigt bemötande och att bli lyssnad på
- Vi har drop-in på Högbergsgatan måndag-fredag kl. 9-11:30, övrig tid bokade besök
- Rådgivningens "tre ben": Socialrättsliga rådgivningen, Flyktingrådgivningen och Äldrerådgivningen.
- Många stödsökande har hittat till oss på egen hand, andra blir hänvisade till oss från församlingar, andra organisationer, kommuner m.fl.
- All rådgivning är kostnadsfri

Materiell och social fattigdom

Sverige är ett av länderna i EU med störst skillnad mellan inrikes- och utrikesfödda när det gäller materiell och social fattigdom, visar statistik från SCB.

Andelen personer i Sverige över 16 år som lever i materiell och social fattigdom är den lägsta i EU. Men det är nästan sju gånger vanligare med materiell och social fattigdom bland utrikesfödda än bland inrikesfödda. Räknat på det sättet är skillnaderna i Sverige de största i hela EU enligt SCB:s beräkningar.

De senaste åren har materiell och social fattigdom blivit vanligare bland utrikesfödda samtidigt som nivån varit förhållandevis oförändrad för inrikesfödda.

Vad innebär materiell och social fattigdom?

Materiell och social fattigdom innebär att man inte har råd med en viss levnadsstandard.

Detta mäts genom att undersöka om personer:

- Betala oförutsedda utgifter
- Ta en veckas semester per år
- Äta en måltid med kött, kyckling eller fisk (eller motsvarande vegetariskt alternativ) varannan dag
- Ha tillräcklig uppvärmning av bostaden
- Ha tillgång till bil
- Betala skulder (hyra, räkningar, avbetalningsköp eller återbetalning av lån)
- Ersätta slitna möbler
- Ersätta slitna kläder
- Äga två par skor
- Träffa vänner/släkt för att fika, dricka en öl eller äta middag minst en gång i månaden
- Ägna tid regelbundet till någon fritids- eller nöjesaktivitet
- Varje vecka spendera en mindre summa pengar på sig själv
- Ha tillgång till internet

5: En person som inte har råd med fem eller fler av dessa poster lever i **materiell och social fattigdom**.

7: En person som inte har råd med sju eller fler av posterna lever enligt EU:s definition i **allvarlig materiell och social fattigdom (absolut fattigdom)**.

De stödsökande som vänder sig till oss på Sociala Missionen tillhör ofta den senare gruppen.

Ett "nej" är också ett
viktigt besked att ge

Socialtjänsten, ekonomiskt bistånd och skälig levnadsnivå

❖ Kommunens yttersta ansvar (2 kap 1§ SoL)

1 § Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver.

- ❖ Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.
- ❖ Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.(4 kap. 1 § SoL)
- ❖ Skälig levnadsnivå = **individuell behovsbedömning** och med hänsyn till omständigheterna i det specifika fallet. Individuell bedömning i varje enskilt fall.
- ❖ Alla har rätt att ansöka om ekonomiskt bistånd enligt bestämmelserna i SoL i den kommun där de vistas och få sin sak prövad och avgjord genom ett formellt beslut.

Ett exempel från vår rådgivning

Utgångspunkten för Sociala Missionens arbete är att vi ska vara ett stöd och rusta den enskilda människan att ta aktiv del i processen att förbättra sina livsvillkor.

Vilka utmaningar står vi inför?

Kommittédirektiv 2023:149 - En ny modell för kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för nyanlända och icke-medborgare

Kommittén ska föreslå en ny modell för kvalificering till socialförsäkringsförmånerna och ekonomiskt bistånd. Meningen är dels att minska risken för att socialförsäkringsförmåner och ekonomiskt bistånd kan fungera som så kallade tilldragningsfaktorer för migranter, dels att stärka drivkrafterna för personer som kommer till Sverige att snabbt komma i arbete och egen försörjning och därigenom motverka utanförskap och långvarigt bidragsberoende.

Kommittén ska också föreslå hur rätten till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen kan avskaffas för nyanlända som får etableringsersättning eller, om det enligt EU-rätt eller andra bindande internationella åtaganden inte är möjligt, begränsas för samma grupp.

A close-up photograph of a person's hands serving soup. The person is wearing a dark blue sweater and a watch on their left wrist. They are holding a large metal spoon filled with soup, which is being poured into a white bowl held in their other hand. The soup contains meatballs, green peas, and orange carrots. In the background, a large stainless steel pot is visible, and other people are blurred, suggesting a busy kitchen or food service area.

Långsiktigt stöd och egenmakt

Sociala Missionen har hittat en egen "nisch"

Andra organisationer är väldigt bra på akut nödhjälp

Vi organisationer kompletterar varandra bra

"Vi har inte satt vår sista potatis!"

socialamissionen.se

info@socialamissionen.se

08-556 023 00

